

Vreme: 09.07.2026 08:19

Medij: nin.rs

Link: <https://www.nin.rs/svet/vesti/117693/eu-i-kina-smiruju-trgovinske-tenzije-dogovor-o-trgovini-i-retkim->

Autori: DW / Juan Dang

Teme: Evropska komisija

Naslov: Prvi znaci popuštanja tenzija između EU i Kine: Dogovoren mehanizam za praćenje trgovinskih tokova

6499

Znaci popuštanja tenzija između Kine i EU: dogovoren zajednički mehanizam za praćenje trgovinskih tokova, koji bi trebalo da doprinese smanjenju trgovinskog disbalansa, a pomaka ima i kada je reč retkim zemnim metalima. Svakog dana u Evropu iz Kine stiže oko 16 miliona malih paketa. Njihovi primaoci su uglavnom potrošači koji preko platformi kao što su Temu, Shein i AliExpress kupuju robu po veoma niskim cenama. Pošiljke vrednosti manje od 150 evra do sada su bile oslobođene carine, a za tu oblast nadležna je Evropska unija, prenosi Dojče vele. Prema podacima Nemačkog trgovinskog udruženja (HDE), takozvano pravilo de minimis državnim budžetima godišnje nanosi štetu od najmanje 400 miliona evra. Predsednik HDE, Aleksander fon Prin, upozorava da su ugrožena i radna mesta. Prema procenama tog udruženja, zbog takve nelojalne konkurencije u Nemačkoj bi moglo da nestane više od 40.000 radnih mesta, od čega čak 28.300 u maloprodaji. "Temu i Shein često ne poštuju zakonske i regulatorne propise, na naše tržište plasiraju proizvode koji ponekad predstavljaju zdravstveni rizik i dovode brojne domaće trgovce na ivicu opstanka", upozorava Fon Prin. Od jula kineski izvoznici moraju da plaćaju carine EU na privatne pošiljke vredne manje od 150 evra. Naknada iznosi tri evra po kategoriji proizvoda u paketu. Još od 2021. godine na prijavljenu vrednost robe obračunava se i porez na dodatu vrednost, koji ostaje državi članici preko koje pošiljka prvi put ulazi na jedinstveno evropsko tržište. U novembru 2026. trebalo bi da bude utvrđena i visina naknade za obradu pošiljaka. Od 2028, kada bude uspostavljen sistem EU Customs Data Hub, primenjivaće se redovne carinske stope. "Status kvo nije opcija", izjavio je evropski komesar za trgovinu Maroš Šefčović posle razgovora s kineskim ministrom trgovine Vangom Ventaom u Briselu. "Želimo da počnemo da uspostavljamo ravnotežu u trgovinskim odnosima između EU i Kine. Razlika postaje sve veća. Kineski izvoz u Evropsku uniju nastavlja da raste, dok se naš tržišni udeo u Kini stalno smanjuje. Takav trend nije održiv", naglasio je Šefčović. Tokom 2025. godine Evropska unija izvezla je u Kinu robu vrednu 199,6 milijardi evra, dok je uvoz iz Kine dostigao 559,4 milijarde evra. Trgovinski deficit EU iznosio je 359,8 milijardi evra. Samo u prvom kvartalu 2026. kineski izvoz u EU porastao je za dodatne četiri milijarde evra u odnosu na isti period prethodne godine i dostigao ukupno 145 milijardi evra. "Kina već više od decenije govori da želi uravnotežene trgovinske odnose sa Evropom", podseća Rafael Himenes Buendija, istraživač berlinskog instituta MERICS. "Kineski zvaničnici stalno ponavljaju iste poruke, ali podaci jasno pokazuju da trgovina postaje sve neuravnoteženija." Zato su ministar Vang i komesar Šefčović u Briselu postigli dogovor da se "bez odlaganja uspostavi zajednički mehanizam za praćenje trgovinskih tokova", koji bi trebalo da doprinese smanjenju neravnoteže. Dugo se spekulisalo da li će kineski ministar trgovine uopšte doputovati u Brisel. Na kraju je ipak stigao, uz poruku da Kina želi da zajedno sa Evropskom unijom traži rešenja i izbegne trgovinski rat. Peking, međutim, oštro kritikuje pojedine nove zakonodavne inicijative Evropske komisije. Među njima je i Zakon o ubrzanju industrijskog razvoja (Industrial Accelerator Act - IAA), predstavljen početkom marta 2026. Cilj tog zakona je jačanje evropske industrije, a oznaka "Made in Europe" trebalo bi da postane važan uslov za pristup javnim subvencijama. O predlogu još pregovaraju Evropski parlament i Savet EU. Prema sadašnjem tekstu, kineske kompanije bi u velikom broju slučajeva bile isključene iz javnih nabavki u Evropi. U zajedničkim preduzećima u strateškim sektorima, poput solarne industrije i proizvodnje električnih automobila, kineski investitori mogli bi da

Vreme: 09.07.2026 08:19

Medij: nin.rs

Link: <https://www.nin.rs/svet/vesti/117693/eu-i-kina-smiruju-trgovinske-tenzije-dogovor-o-trgovini-i-retkim->

Autori: DW / Juan Dang

Teme: Evropska komisija

Naslov: Prvi znaci popuštanja tenzija između EU i Kine: Dogovoren mehanizam za praćenje trgovinskih tokova

imaju najviše 49 odsto vlasništva, uz posebnu dozvolu nadležnih organa. Takva pravila značajno povećavaju troškove kineskih investicija u Evropi. Kritike dolaze i iz nemačkih privrednih krugova. Nemačka industrijska i trgovinska komora upozorava da bi politika "Kupuj evropsko" mogla da odbije investitore i trgovinske partnere iz trećih zemalja. Peking negativno ocenjuje i evropski Zakon o sajber bezbednosti 2 (Cyber Security Act 2), koji je stupio na snagu početkom 2026. godine. Prema Evropskoj komisiji, cilj zakona je povećanje otpornosti i bezbednosti digitalne infrastrukture. U praksi, međutim, kompanije koje se smatraju visokorizičnim dobavljačima, među kojima su i kineske firme, ostaju bez mogućnosti da učestvuju u određenim poslovima u oblastima telekomunikacija i solarne energije. To posebno pogađa kineske gigante poput Huaveja i ZTE. Napredak u vezi sa retkim zemnim metalima Uprkos nesuglasicama, dve strane su se približile kada je reč o retkim zemnim metalima. Kina je ranije, kao odgovor na američke carine i ograničenja izvoza naprednih čipova, uvela strožu kontrolu izvoza retkih zemnih metala i trajnih magneta. Posledice su osetile i evropske kompanije, jer je Kina najveći svetski proizvođač sirovina neophodnih za proizvodnju poluprovodnika, elektromotora i turbina. Prema informacijama iz Brisela, kineski ministar trgovine je evropskim partnerima poručio da postojeće izvozne kontrole neće ugroziti lance snabdevanja u Evropskoj uniji. "Evropske kompanije mogu da podnose zahteve kineskom Ministarstvu trgovine za izvoz retkih zemnih metala", poručila je Čen Lingjan, predstavnica kineske Uprave za kontrolu uvoza i izvoza. Kako je objasnila, kineske vlasti proveravaju da li su sirovine namenjene za sopstvene potrebe kupca ili za dalju preprodaju. Prema njenim rečima, do sada je odobreno oko 90 odsto zahteva iz Nemačke. Kod kompanija koje su već proverene, postupak odobravanja je znatno brži. Nemačka ministarka privrede, Katarina Rajhe, koja se takođe sastala s kineskim ministrom u Briselu, poručila je da se Nemačka zalaže za pragmatičan pristup međunarodnoj trgovini. "Privredna snaga Nemačke i bezbednost snabdevanja zavise od stabilnih lanaca nabavke, trgovinskih puteva i investicija zasnovanih na strateškim partnerstvima", naglasila je Rajhe. Prema njenim rečima, Berlin želi da produbi saradnju sa Kinom, ali i da trgovinski odnosi budu pravedniji i uravnoteženiji. Evropska unija i Kina sada planiraju ubrzati nastavak pregovora kroz radne grupe koje će razraditi konkretne mere. Evropski komesar za trgovinu Maroš Šefčovič planira da u oktobru otputuje u Kinu, gde bi mogao da bude predstavljen i eventualni dogovor dve strane. (DW)

